

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (Ilustr.) i Arkusze powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarz Leszczyńska Spółd. z o. o.

Adres redakcji i administracji:

Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21., Tel. 61 i 6a.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 139.

Leszno, piątek dnia 19 czerwca 1931 r.

Rok XII.

Zmiany w gabinecie — redukcja urzędników.

Zapowiadane przejście dotychczasowego ministra spraw wewnętrznych, gen. Składkowskiego do M. S. Wojsk. ma nastąpić dopiero po przekazaniu urzędowania w resorcie spraw wewnętrznych następcy, którym ma być dotychczasowy wicepremier płk. Bronisław Pieracki, który poprzednio był w tym resorcie podsekretarzem stanu.

Niewiadomo jeszcze, czy przez p. p. przez p. pułk. Pierackiego nowego stanowią, czy o nominacji nowego wicepremiera. Kursują jednak pogłoski, że ma nim zostać obecny wiceminister Skarbu p. pułk. Koc.

Pierwszym wiceministrem wojny ma być gen. Kazimierz Fabrycy, drugim gen. Składkowski. Dotychczasowy, pierwszy wiceminister spraw wojsk gen. Konarszewski mianowany będzie inspektorem armii.

Dzisiejsze poranne wydanie „Kurjera Poznańskiego“ oraz dzis. dziennik „A. B. C.“ notuje pogłoski o znacznej redukcji urzędników. Drugie z wymienionych pism, mówi o tej kwestji, co następuje: „W związku z ostatnią uchwałą Rady Ministrów

obcinającą budżet do sumy 2 miliardów 450 milj. złotych rozeszły się wiadomości, że już w najbliższych tygodniach przeprowadzone zostaną daleko idące redukcje w całej machinie państwowej.

„Ponieważ zmniejszenie płac urzędniczych i nowe źródło dochodów nie wystarczają na pokrycie przysuszonego deficytu, trzeba znaleźć jeszcze nowych 200 milionów oszczędności, rząd zamierza podobno zastosować metodę radykalnego zmniejszenia ilości etatów urzędniczych, przeprowadzając równocześnie reformę administracji.

„I tak mówi się, że już 30-go czerwca otrzymać ma wypowiedzenie około 30 procent urzędników monopolów. Zredukowany ma być znaczny odsetek urzędników kontraktowych w innych urzędach. Zamierzone jest podobno także zwolnienie ze służby państwowej kobiet żemężnych, których mężowie pracują.

Pozatem przygotowywane są plany zmniejszenia ilości powiatów, sądów i ograniczenia szkół 7-klasowych do 4-klasowych, ooby zmniejszyły liczbę potrzebnych sił nauczycielskich“.

Z ostatniej chwili.

Województwo łódzkie nie będzie skasowane.

Warszawa, 18. 6. Wobec pojawienia się w prasie pogłosek o zamierzonym rzekomo skasowaniu województwa łódzkiego, Polska Agencja Telegraficzna, upoważniona jest do stwierdzenia, że informacje te są całkowicie bezpodstawne.

Komisja dla usprawnienia administracji przy prezesie rady ministrów nie projektowała bynajmniej skasowania województwa łódzkiego i nowy projekt podziału państwa, opracowany przez komisję, utrzymanie tego województwa przewiduje wyraźnie.

Przedstawiciele wielkiego przemysłu włoskiego u ministra komunikacji.

Warszawa, 18. 6. Minister komunikacji, inż. Affonso Kühn, przyjął w dniu wczorajszym przedstawicieli wielkiego przemysłu włoskiego, naczelnego dyrektora zakładów Breda, hr. Sagromoso i inż. M. Loria, którzy zatrzymali się w Warszawie przejazdem do Rosji.

Przemysłowcy włoscy interesują się sprawą elektryfikacji węzła warszawskiego. W sprawie tej wpływę do ministerstwa ofertę wielu firm, m. in. z kilku firm włoskich.

Nowi posłowie polscy w Jugosławii, Holandii i Danii.

Warszawa, 18. 6. Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach podpisane zostaną nominacje nowych posłów polskich w Belgradzie, Hadze i Kopenhadze.

Posłem w Belgradzie w miejsce dotychczasowego posła Babińskiego mianowany będzie Władysław Günther, radca MSZ, posłem w Hadze p. Babiński, posłem w Kopenhadze p. Michał Sokolnicki.

Pozatem w najbliższym czasie zapadnie decyzja o do nominacji posła polskiego w Tokio.

Dla polskich emigrantów niema widoków w Angoli.

Warszawa, 18. 6. W związku z nowymi zarządzeniami władz portugalskich, uniemożliwiająca emigrację do Angoli osób z małymi zasobami finansowymi, polskie władze emigracyjne wydały dla podległych sobie organów okólnik, stwierdzający, że w Angoli niema widoków dla polskich emigrantów, i że wyjazd tam należy zgłaszającym się bezwzględnie odradzać.

Konjunktura ekonomiczna i układ stosunków społecznych w Angoli nie są pomyślne dla polskiego robotnika czy rzemieślnika, rozporządzającego drobnymi oszczędnościami, pozatem zaś miejscowy klimat i warunki życia wymagają okresu przystosowania się.

Nakoniec nie można liczyć na żadne ułatwienia ze strony władz polskich, gdyż Angolia nie jest krajem emigracyjnym.

Ofiary katastrofy parowca „St. Philibert“.

Nantes, 17. 6. (PAT.) Ogłoszono tu trzecią listę ofiar katastrofy parowca „St. Philibert“, która w zestawieniu z dwoma poprzednimi daje ogólną liczbę ofiar 503 osoby.

Krwawa walka z komunistami w Australji.

Sydney, (Nowa Połudn. Walja), 17. 6. (PAT.) Przy starciu bezroboczych z policją, którzy usiłowali przeszkodzić eksmisji lokatorów z jednego z domów, jeden bezroboczy był zabity, 7-u zaś policjantów i 16-tu bezroboczych odniosło rany. Agitatorzy komunistyczni zamienili dom w prawdziwą fortecę, otaczając go drutem kolczastym, a przy nadejściu policji doszło do ożywionej wymiany strzałów. Ostatecznie 40-tu policjantów wdarło do budynku, aresztując 16 osób, wśród których znajdował się wybitny przywódca komunistyczny.

Trzęsienie ziemi w Afganistanie.

Beshawar, 17. 6. (PAT.) Dziś rano w okolicy Pandżir, w odległości 60 mil na północ od Kabul, dało się odczuć silne trzęsienie ziemi, w następstwie którego 50 domów uległo zniszczeniu. 15 osób zostało rannych.

Pożyczka francuska dla Niemiec?

Zamiana krótkoterminowych pożyczek niemieckich na długoterminowe?

Berliner Börsen-Courier podaje sensacyjną wiadomość z New Yorku, że w czasopiśmie „Foreign Affairs“ ukazał się artykuł Sheparda Morgana, wiceprezidenta Chase National Bank i dawniej najbliższego współpracownika Parkera Gilberta, w którym autor m. in. uważa za konieczne stworzenie przy Banku Rozrachunków Międzynarodowych banku, z nim ściśle związanego, któryby zajął się za-

mianą krótkoterminowych pożyczek Niemiec na długoterminowe, co jest obecnie konieczne ze względu na ciężkie położenie gospodarstwa Niemiec.

Pismo niemieckie podaje równocześnie wiadomość z Paryża, że rząd francuski zamierza zwołać w najbliższym czasie konferencję finansową i udzielić Niemcom wielkiej pożyczki.

—o—

Znowu rozruchy i grabieże w Niemczech.

Berlin, 17. 6. (PAT.) Wczoraj doszło do nowych zaburzeń w Moguncji.

Przez cały dzień w mieście panowało wielkie poruszenie. Wśród gromadzących się na ulicach tłumów kolportowano ulotki, nawołujące do plądrowania sklepów. Grupa demonstrantów urządziła napad na willę nadburmistrza przy czym budynek został dotkliwie uszkodzony i musiał być obojętny kor-

donem policji. Wczorajem w kilkunastu punktach miasta przypuszczono atak na sklepy żywnościowe. W wielu wypadkach doszło do ostrych starć z policją. Liczne demonstracje i kilku przechodniów odniosło rany; aresztowano 60 osób.

W plądrowaniu i zaburzeniach brał udział komunistyczny bezrobotny.

—o—

Protest Ojca św.

Ojciec święty wystąpił do prezydenta republiki hiszpańskiej z telegraficznym protestem przeciwko wyłączeniu z Hiszpanji kardynała prymasa hiszpańskiego, arcybiskupa Toledo, Segura y Saenz. Papież żąda odwołania tego zarządzenia i umożliwienia prymasowi objęcia jego dotychczasowego stanowiska.

Nota kurji papieskiej.

Rzym, (ATE.) Kurja papieska przesłała wicebiemu MSZ, odpowiedź na ostatnią notę rządu włoskiego w sprawie działalności Akcji katolickiej. Treść noty Stolicy Apostolskiej trzymana jest narazie w tajemnicy.

Pani Wilson w drodze do Polski.

Newy Jork, 17. 6. (PAT.) Parowcem „Leviathan“ odjechała do Polski p. Wilsonowa z sióstrzema.

Tem samym statkiem udał się do Poznania były ambasador Underwood Johnson.

Rozruchy przeciwreligijne.

Paryż, (ATE.) Na jednej ze stacji kolejowych w Hiszpanji wydarzyły się poważne rozruchy na tle religijnym. Z Pamplony do Saragossy jechał pociąg, w którym znajdowało się 1300 osób, wracających ze zgromadzenia katolickiego w Pamplonie. Na jednej ze stacji napadł na pociąg tłum, liczący około 1000 głów. Tłum obrzucił uczestników zgromadzenia katolickiego kamieniami. Poszczególnych pasażerów, a w tej liczbie wiele kobiet i księży katolickich, wyrzucono z wagonów i bito kijami. Przechodni podróżni uciekali pod wagonami na drugą stronę stacji. Tłum odczepił lokomotywę od pocią-

Rząd i giełda.

Charakterystyczne jest zaciolowanie się londyńskiej giełdy wobec kryzysu rządowego. Faktem jest, że przez kilka ostatnich dni akcje przedsiębiorstw przemysłowych szły stale w górę w oczekiwaniu upadku rządu, dziś zaś, gdy okazało się, iż kryzys minął, kursy akcji spadły ponownie. Jest to jednym z dowodów, iż głównym powodem depresji gospodarczej jest brak zaufania do obecnego rządu.

Znowu sprzedaż złota niemieckiego w New-Yorku.

Donoszą z New Yorku, że Federal Reserve Bank of New York sprzedał w dniu 15 czerwca na rachunek Banku Rzeszy ze złożonego u siebie depozytu — złota wartości 7.534.000 dol. Równocześnie nadeszła wiadomość z Londynu, że Bank of England nabył w dniu 15 bm złota sztabowego za 2.300.000 £. Cała ta ilość sprzedaży podobno Niemcy

20-lecie koronacji Jerzego V.

W dniu 22 bm. przypada rocznica 20-lecia koronacji króla angielskiego Jerzego V.

Krół Jerzy V. wstąpił na tron w dniu 6 maja roku 1910. Koronacja odbyła się w Opactwie Westminster w dniu 22 czerwca 1911 roku.

Pierwszy zjazd higienistów polskich.

Warszawa, 17. 6. Wielkie zainteresowanie wśród higienistów i działaczy samorządowych wywołał zjazd higienistów polskich miast i wsi, organizowany w dniach 21 i 22 bm. w Gdyni przez Warszawskie Towarzystwo Higieniczne wspólnie z samorządową komisją zdrowia publicznego.

W pierwszym dniu obrad omówione zostaną kwestie organizacji samorządowej służby zdrowia (dr. Dietrich — Łowicz), sprawy nadzoru nad artykułami spożywczymi (prof. Karaffa-Korbitt, F. Kasperowicz A. Sfarewicz — Wilno), sprawy przepisów budowlanych z punktu widzenia potrzeb higieny samorządowej (dr. Łazarowicz — Warszawa) itd.

W drugim dniu zjazdu omówione będą sprawy miast portowych, a więc zapobieganie chorobom społecznym w miastach portowych (prof. Gantkowski — Poznań), organizacja władz sanitarnych portu i miasta portowego (dr. J. Batko-Chrzanów), zwalczanie ostrych chorób zakaźnych w portach i miastach portowych (dr. Sęczyk — Warszawa), urządzenia techniczno-sanitarne w portach i miastach portowych (inż. Kątkowski, inż. Rudolf — Warszawa) itd.

SPRAWY GOSPODARCZE.

gp) Dumping walutowy Hiszpani w Francji. Pewne zaniepokojenie we Francji budzą fakt że towary hiszpańskie, a zwłaszcza wina, zalewają rynek francuski, a to wskutek premii wywozowej, tkwiącej w fakcie spadku pesety. Tak np. w Perpignan i Beziers uskuteczane są zakupy wina francuskiego, po cenie wynoszącej we frankach francuskich 13 za hektolitr, przytem transakcje dochodzą do 25 — 50 wagonów przeciętnie dziennie. Cena analogicznego wina francuskiego wynosi 16 — 18 fr. w wytwórcy. W okresie spadku franka Hiszpania broniła się przed dumpingiem walutowym francuskim w ten sposób, że dekretem z dn. 4 czerwca 1921 r. wprowadzono w Hiszpani dodatk do celi w postaci współczynnika wahających się od 10 do 70 procent stawki celnej. Obecnie Francja podniosła stawkę celne od wina z 55 do 85 fr. (od 1. 6. 31 r.) ale stawka ta nie są wystarczające wobec działania dumpingu walutowego ze strony Hiszpanii.

gp) Ogłoszenia w Monitorze Polskim. Izba Przemysłowa Handlowa w Poznaniu zawiadamia, że przy składaniu ogłoszeń w Monitorze Polskim spółki akcyjne mogą się wykazywać zaświadczeniami właścycieli Izby przemysłowo-handlowej, stwierdzającymi, że składający ogłoszenie uprawniony jest do podpisywania korespondencji i zarządzeń firmy. Jednocześnie przypomina się, że podpisy firmowe na listach załączników, zazwyczaj nieczytelne, należy zapatrywać w powtórzenie każdego nazwiska piśmem maszynowym.

gp) Spadek konsumpcji piwa w Niemczech. Według danych Niemieckiego Związku Browarów, konsumpcja piwa w Niemczech w pierwszym kwartale br. spadła w stosunku do odpowiedniego okresu 1930 r. o 24,3 proc.

Z BARDZKICH ANNA KARWATOWA

CZARNA PERŁA

Nowela.

44)

— Tak dobrze, dobrze, — szepnął sam do siebie. W myśl dopowiedział cicho: — To pierwszy hold, który składam jej ofiarnemu życiu obecnemu, pierwsze uwielbienie jej wzniosłej duszy... Oczy jej... chociaż mniej wyraziste, jak u dziecka zwykle, — usta i usmęch jej... ten słodki — ten czarujący — zdradzający głębokie uczucia niewyczerpane... I to wszystko posiadał on — Edward! człowiek brutalny, surowy, lubieżny z natury! — zakrył twarz rękoma, rzucając się w fotel z bólu moralnego.

Przesiedzał tak długo, bardzo długo w tej głębokiej zadumie, — nie widział, ani nie słyszał nawet służącego, który oznajmił, że waza na stole, że państwo czekają z obiadem.

Po chwili wpadł Jaś i wyrwał Zbigniewa z tego mroku bólu, tęsknoty i żalu za utraconym szczęściem... Około godziny piątej z południa, zjawił się p. Kazimierz, człowiek wykształcony, wysoce elegancki. Mniej był znanym w obecnym towarzystwie pań Waligórskich, stąd całe otoczenie nabrało sztywności. Nie mogli znieść tej zimnej atmosfery towarzyskiej ani Szklince obaje, ani Halina, to też z przyjemnością powstał wszyscy od podłócznika, by przejść się po urzędym parku.

Kazimierz nie odstępował Haliny, dźwigił ją kłami słowami, obrzucał gorącym spojrzeniem. Ona pomyślała się jak biała chmurka od żaru słonecznego, od blasku jego oczu ciemnych, od ciepła słów. Oczy wszystkich skierowane były na młodą, ładną parę: — drażniło to ogromnie Halinę, chciała się uwolnić od krytyki otoczenia.

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Piątek, dnia 19-go czerwca 1931 r.

† Gerwazego i Protazego.

Wschód słońca godz. 3.15. Zachód godz. 7.59. Wschód księżyca godz. 6.48. Zachód godz. 11.21.

Ston pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej Samodzielno-Wielkopolskiej Hodowli Nasion w Antolinach Czwartek dnia 18. 6. godz. 7 rano Temper. powietrza + 19,8 wiatr półn. zach. o prędkości 7 m/s pochmurno ciśnienie atmosferyczne 748,3 wilgotność 87%. W ubieklej dobie temperatura najwyższa + 23,1 najniższa + 10,5 ilość opadu 0,0 mm.

LESZNO.

D) Kalendarzyk terminowy zebrań, zbiórek itd. Dzisiaj (18. 6.) Baczność „Sokół”: Lekcja sokolowska o godz. 8-mej wiecz. na boisku „Sokoła”. Czolem! Naczelnictwo.

Zw. Pracowników Kupieckich: plenarne zebranie mies. o godz. 20.30 w Hotelu Polskim. Zarząd. Zebranie zarządu 30 min. wcześniej.

III. Zakon św. Ojca Franciszka: o godz. 8-mej zebranie mówcuszów. Na zebraniu odebrać można „Szkoły Serafickie” za maj 2 czerwca. W piątek wiecz. po nabożeństwie zebranie zarządu, zelatorów i zelatek. O komplet prosi Zarząd. Koło śpiewu „Chopin”: o godz. 8-mej lekcja śpiewu w szkole powz. miejskiej. Zarząd.

Stow. Młodych Polek: zebranie plenarne o g. 8-mej na sali Domu Kat. Zarząd.

Koło śpiewu „Dembiański”: o godz. 8,15 wiecz. lekcja śpiewu chóru miesz. w Hot. Dworc. Dyr. Zw. Podof. Rez. ćwiczenia młodzieży przedpobor. w ówczym mieście o godz. 8. wiecz. Kom.

Jutro (19. 6.) Tow. Powstańców i Wojaków: zebranie plenarne o godz. 8. wiecz. w Hotelu Dworcowym. Ważne sprawy. Zarząd.

h) Pokwitowanie. Z powodu rozstania się ze swą dotychczasową wychowawczynią, IV. kl. żeńskiej szkoły ćwiczeń złożyła 10 zł na powodzin w Wilnie.

h) Dyżury lekarskie. W niedzielę, dnia 21. bm. dyżurują pp. dr. Bystrzyński i dr. Trószynski. — Otwarta będzie Apteka pod Łabędziem.

h) Tow. Chrześ. Kupców Samodzielnych. W piątek, dnia 19. bm. o godz. 8,30 wiecz. u p. Iłskiego plenarne zebranie członków Towarzystwa. O liczne przybycie prosi Zarząd.

h) Stow. Chrz. N. Naucez. Szk. Powz. Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, 20. bm. o godz. 4-ej w powz. szkole miejskiej z następującym porządkiem obrad: 1. Pilne sprawy organizacyjne. 2. Rozpatrywanie obrad Zjazdu Okręg. w Inowrocławiu. 3. Ważny zjazd w Warszawie. Liczny udział członków obowiązkowy. Zarząd.

h) Związek Cechów. Wczoraj wieczorem odbyło się zebranie Związku Cechów w lokalu p. Iłskiego. Sekretarz p. Torzecki przedstawił zebraniem protokół z listuarcy cechów leszczyńskich, dokonanej przez instruktora Korporacji Cechowej z Poznania. Listuarcia miała na celu naprawienie i uregulowanie administracji cechów oraz dawanie wskazówek racjonalnego układania budżetów. Instruktor p. Chmielewski przypomniał m. i. o potrzebie przestrzegania przepisów ustaw cechowych, polegających na sporządzeniu specjalnego protokołu z przebiegu wyborów zarządu poszczególnych cechów i przesyłania go do Stanowstwa. Dalej komunikuje p. Torzecki, iż poszczególne cechy w Lesznie zebrały 164,65 zł

na łódź podwodna Treviramusa. Długo dyskutowano nad urządzeniem wycieczki rodzin rzemieślniczych. Projekt zarządu co do tej wycieczki przyjęto jedno myślnie. Wycieczka odbędzie się w lipcu do Osieczyn nad jezioro. Następnie p. radny Kazimierski referował obszernie o przebiegu prac w Radzie Miejskiej i ogólnej gospodarce naszego miasta.

h) Tenis. (Komunikat). W niedzielę, dn. 21. 6. br. odbędzie się na boisku Państw. Głmn. im. Komińskiego wielkie zawody tenisowe pomiędzy „Venedik” (Ostrów) a G. K. S. (Leszno). Szczegóły będą podane na afiszach.

h) Żeńskie Tow. Głmn. „Sokół”. O godz. 8,40 zagała w dniu wczorajszym prezeska dr. Sobczyńska w małej salce sokolki zebrane pl. Po odprowadzeniu 2 zwrotek „Hej Sokół! Hej dziewczyno!” odczytano komunikaty przewodnictwa, dotyczące zlotu dzielnicowego w Poznaniu. Na ten temat wywiązała się obszerna dyskusja, w której prym wodził prezes okręgowy drh. Kotlarski, zachęcając całą drużynę do jak najliczniejszego udziału w Zlocie w dniu 5. lipca br. Całe prawie zebranie poświęcone zostało omówieniu sprawy zlotowej. Następnie zdała obszernie sprawozdanie z postępowania Rady Dzielnicowej w dniu 31. 5. 31 r. drh. Krajewiczowa. Drh. Skopowska wspomniała o 700-mej rocznicy śmierci św. Antoniego z Padwy, oraz o 500-mej rocznicy śmierci św. Joanny d'Arc, podkreślając jej zasługi dla Francji. Drh. Szurkowska przedstawiła sprawozdanie kasowe z wenty i przedstawienia. Do grona druhen przyjęło dwie nowe członkinie.

h) Stow. „Rodzina Polcyjna” Koło Leszno, urządziła w niedzielę, dnia 21. czerwca br. w Grodach Leszczyńskich swą zabawę latową. Od godz. 4-45 po południu począwszy koncert w ogrodzie. Podczas koncertu uroczajenia dla dzieci, strzelanie do tarczy dla Pań i Panów o nagrody i różne inne nie spodzianki. Wieczorem odbędzie się zabawa taneczna na sali Szan. Obywatelstwo prosi się uprzejmie o jak najliczniejszy udział, ponieważ impreza odbywa się na cele pozostałych wdów i senero! po poległych i zmarłych w obronie Ojczyzny i Obywateli policjantach, którzy strzegli na swych posterunkach bezpieczeństwa życia i mienia współobywateli. Obywatelstwo ma w tym dniu możliwość wykazania wdzięczności tym, którzy na nią zasłużyli. Zarząd Prezeska (—) Lubaskowa.

h) Stow. Rez. i b. Wojsk. (Komunikat). W dniu 14. bm. odbyła się pierwsza zabawa letnia Stow. Rez. i b. Wojsk. R. P. koło Leszno oraz przedst. i członków L. O. P. w Grodach Leszczyńskich. Zabawa rozpoczęła się wymarszem zaproszonych członków i towarzyszy z orkiestrą 17 p. ul. z pl. Kościuszk. Po wspólnej fotografii wszystkich członków przy pięknej i sprzyjającej pogodzie, oraz tłumnym udziałem publiczności (przeszło 800 osób) bawiono się ochotczo. Niebywałym powodzeniem cieszyły się wszelkie imprezy: jak strzelanie do tarcz dla pań i panów o cenne nagrody, rzuwanie pióreczek, loteria fantowa itp. Niezapomniano też o naszych najmłodszych, dla których urządzono wyścigi i bez wyjątku nagrodzono rozdaniem laskoci i cukierków. Zabawa przy wzrastającym napływie gości przedciągnęła się w miłym nastroju do późnego wieczoru. O godzinie 9-tej wiecz. rozpoczęła się na sali zabawa taneczna przy dużej frekwencji tańczących. Do tańca przystąpiła orkiestra 17 p. ul. Zabawę zakończono o świcie. Komitety zabawowe Stow. Rez. i b. Wojsk. oraz LOPP. składają najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim tym, którzy swą ofiarnością i wzięciem udziału w zabawie przyczynili się do zasilenia funduszu przeznaczanego na cele społeczne.

— Wie pan, — rzuciła lekko — musisz z siebie zrobić dużą ofiarę, z poważnego młodzieńca stać się aktorem!

— Co? — ja? Przepraszam panią, ale to wprost niemożliwe.

— A to dla czego?

— Nie umiem grać komedji.

— Nigdy? — rzuciła złośliwie Lodka.

— Przecież! Postępuję zawsze otwarcie i prosto, chodzę szczerka...

— Jako prawnik? — dorzuciła Zefiryńka na pół sztylerczo.

— Jako prawnik idę też drogą prawa, która jest przyjęta w państwie.

— Nawet jako mecenas? — z naciskiem zapytała się Lodka.

— El trochę pan pewnie kreci, jak każdy mecenas, — zawołała wśród serdecznego śmiechu Halina, — chcąc rozproszyć tę krepującą sztywność towarzyską. — Tak troszeczkę... nie prawda? — dowała, patrząc na niego swobodnie z czarującym uśmiechem na przepięknych maleńkich swych ustach, które kształtem przypominały rozchylający się wonny pączek purpurowego owóżdzika.

Bardwoże spojrzene rzucił na nią p. Kazimierz, serce jego nagłe objął płomień, roztopił pierwsze lody.

— Tylko pań w twierdzeniu ustępuję i to dziś wyjątkowo.

P. Zbigniew objął krytycznym okiem Kazimierza, — zdawał mu się być ze stała.

— To nieporozumienie, mój państwo, co do uwagi grańa komedji, — zauważył p. Zbigniew, powiedzieć wprost, a nie wciągając p. Kazimierza w koło zaczerowane. Otóż będą żywe obrazy, sądzę, że pan nam w tej sprawie dopomóż, bo brak tu młodego mężczyzny.

— Służę najchętniej, — odpowiedział z ukłonem Kazimierz. — Właż to taka była zasadzka,

przemowa o ofierze, o poświęceniu, o komedji, o kręceniu... Muszę się zemdlić za to omiotanie mnie siecią tak misterna, a niebezpieczną.

— Na kimże będzie się pan mścił? — zapytała się śmiało Halina.

— Na całym rodzie kobiecym.

— Biedne my, nieszczęśliwe, a najbardziej ta wybrama... — zaczęła znów Lodka.

— Ta wybrama zemsty mej nie poczuje i ona też nie będzie mściwą, bo jest szlachetną kobietą, chociaż energiczna.

— Potępiam pan sam siebie, chcąc się mścić, wykluczając zemstę z serc szlachetnych, — dowała wiaru Zefiryńka.

Kazimierz spostrzegł, że Waligórskie, starsza i młodsza, to cięte panny, podpadło mu miłczenie. Todzi, jej słodycz we wyrazie ocz. Zwrócił się do niej:

— Czy pań uważa, że ludzie szlachetni mścić się mogą?

— Kto szlachetnym prawdziwie nigdy mścić się nie będzie — a pańskie odezwanie się uważam za żart tylko, nie bierze się go więc poważnie.

— A w oczach pań, — zbył się do Haliny, — czy maledę do ludzi mściwych?

— Za mało znam głębi duszy pańskiej, by wydać stanowczy sąd o nim.

— Za mało zna pań głębi duszy mojej... — powtórzył z żalem, — a przypuszczam, że nie jestem obcym w tym domu, wszak byłem zawsze otwartym! Nie tańcem się z niemcem.

— Przyznaje — i tę otwartość też cenę.

Otucha wstąpiła w Kazimierza — nabrał swobodę.

— Strzyjka, czas na generalną próbę, — upominała Halina.

(Ciąg dalszy nastąpi)

no-owsiatowe. W strzelaniu dla pań pierwszą nagrodę uzyskała p. Hermanna, drugą p. Weiskówna, trzecią p. Błaszakówna, dla panów pierwszą nagrodę Rybakowski L., drugą p. Grabarz Br., trzecią p. Paul J., czwartą Porański, piątą p. Biegała Ant.

l) Komunikat P. U. P. Wolne miejsca: W Państw. Urz. Pośrednictwa Pracy w Lesznie wakuja następujące wolne miejsca: 1 koszykarz samoty do wyrobów mebli koszykowych, 3 kucharki, 30 dziewczyn w służbę do gospodarzy na wieś, 3 pałobków samotnych do koni, 30 młodszych chłopów do paszenia bydła w wieku od 14 do 16 lat, 1 wermistrz do fabryki nici z świadectwami, że już w podobnej fabryce w Polsce lub w Niemczech pracował, 1 tkacz w metalu potrzebny do Poznania, 1 szofer-strzelec, mogący się okazać świadectwami, że pracował już jako strzelec w jakimśkolwiek majątku, 11 specjalistów do wytłaczania oleju potrzebni do Gdyni, 1 ceramik do wyrobu doniczek. P. U. P. przyjmuje również oferty na dzierżawę restauracji dworowych i golarni. O różnych wolnych restauracjach i golarniach dworowych, będących do wydzierżawienia, dowiedzieć się można w P. U. P. P. — Poszukują pracy: 10 kowali, 40 ślusarzy, 10 szoferów, 30 murarzy, 13 cieśli, 3 malarzy, 20 stolarzy, 10 kołodziejów, 2 włodarzy, 2 fernali, 1 zecer, 3 kuśnierzy, 3 obuwników, 1 krawcowa, 8 krawców, 8 piekarzy, 9 urzędników gospodarczych, 2 gorzelników, 1 ogrodnik, 3 leśników, kawalerów, 14 biuralistek, maszynistek, 40 biuralistów-kasjerów i ksiązkowych, 5 ekspedjentek, 30 pomocników kupieckich, 1 technik budowlany, 4 muzyków, 2 nauczycielki domowe, z językami: francuskim, angielskim i niemieckim, 3 nauczycieli szkoły powszechnej, 3 ciężko uszkodzonych inwalidów wojennych. — Równocześnie zwraca się uwagę na obowiązek zgłaszania wolnych miejsc do Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy, ażeby przyjąć z pomocą wszystkim bezrobotnym poszukującym pracy. Za zaniechanie obowiązków zgłoszenia wolnego miejsca grozi kara do 2000 zł.

l) Z kawiarni. W kawiarni P. U. P. Kozaków Dońskich" wysłuchano od wczoraj w kinoteatrze „Imperial" obfitej w mnóstwo dramatycznych efektów. Jest też trochę humoru, ale przeważnie łączy się z dramatycznym. Wrażenie to jeszcze podnoszą nastrojowe pieśni rosyjskie. Nabomiast dodatek dźwiękowy jest humorystyczny.

ZABOROWO.

zo) Koło śpiewu „Nowożytni". Zbiórka chóru dziś w czwartek, o godz. 8,30 wiecz. przed szkołą, poczem wymarsz do Leszna na wspólną lekcję z bratnim kołem „Dembiński". O punktualne przybycie proszą Dyrygent.

WŁOSZAKOWICE.

we) Sprostowanie. Podczas uroczystości 10-letnia tutejszego gniazda sokolego, sprawozdanie z działalności w tym okresie złożył drh. Franciszek Rozwałka. Gniazdo założono 3. kwietnia 1921 r.

RAWICZ.

rz) Śmierć wskutek leczenia przez znachora. W Sędzinach w pow. rawickim zmarł w tych dniach 46-letni rolnik Józef Paus. Przyczyną śmierci dotychczas nie wyjaśniono. Jest podejrzenie, że śmierć śp. Pausa spowodował mieszający w Rawiczu znachor, który go leczył i który kapał go w rozżyznie, złożonym z mieszaniny śledziówki i siarki. Podczas tego zabiegu Paus zmarł. Zarządzono sekcję zwłok.

BOJANOWO.

bo) Tydzień L. O. P. P. W niedzielę, 7 bm. odbył się w naszym mieście wielki festyn na cele L. O. P. P. Zgodnie z programem urządzono już o godz. 10-tej nabo wóstró tłumnie ciekawej publiczności pokaz gazowy na rynku pod kierownictwem p. p. kom. Bedzikowskiej i nauczyciela Nowaka. Demonstracja pokazu oraz krzącaj nad miastem samolot wywarły u widzów wielki podziw i zainteresowanie. O godz. 15-tej rozpoczęła się zabawa w parku miejskim, przepłataną różnymi niespodziankami. Dzięki ofiarności tutejszego obywatelstwa oraz pp. właścicieli majątności z okolicy, zdołano zebrać dość pokaźną liczbę fantów i zaopatrzyć obficie bufet — to też zbiór na czasy obecne był nadspodziewany, a mianowicie dochód wynosił 863,56 zł, rozchód zł. 147,45, zatem czystego zysku pozostało zł. 716,11, która to kwota przekazano na konto Pow. Koła L. O. P. P. w Rawiczu. Za chętną i ofiarną pracę Paniom — mec. Wajdonowej prof. Morzkowskiej, prof. Sychorowej, prof. Derpowej, sekr. Turbańskiej, Sobocińskiej, Kobusińskiej, kier. Józefowiczowej, burm. Bymowej, Andrzejewskiej, Witkowskiej, Małankówny, Kofczakówny i p. p. Dr. Wajdonowej, kom. Bedzikowskiej, prof. Morzkowskiej, sekr. Turbańskiej oraz p. p. uczniom Szkoły Rolniczej za bezinteresowne ustalenie huśtawek, któreśmy przyznali się do powiększenia dochodu składam podziękowanie. — Prezes Koła L. O. P. P. (—) Bym, burm.

IUTROSIN.

in) Władze duchowne powołały na wikariat przy tut. kościele parafialnym ks. Banaszyka z Wielk. Strzelców z dniem 1. lipca rb.
Rozwiązanie władz M. K. O. Wojewoda Poznański rozwiązał Radę i Zarząd Miejskiej Kasy Oszczędności i zamianował Komisarzem kasy p. burmistrza Kamientarza. (n)

Z Poznania.

P) Nowy szambelan papieski. Kapelan J. Em. Ks. Kardynała Prymasa Hłonda ks. Nikodem Medlewski został mianowany szambelanem papieskim. Nominat był kapelanem arcybiskupim już za czasów śp. Kardynała Prymasa Dalbora. Wojnie światowej ks. szambelan Medlewski odbył jako oficer i po wyjściu ze służby wojskowej zamienił mundur na sutannę kapłańską. Jako towarzysz licznych podróży J. Em. ks. Kardynała Prymasa ks. szambelan Medlewski zwiedził liczne kraje i ośrodki katolickie. Mimo wielu zajęć ks. Medlewski oddaje się pracy naukowej i zdobył w ostatnim czasie stopień magistra św. teologii na uniwersytecie warszawskim.

P) Z Uniwersytetu Pozn. Rektorem Uniwersytetu Poznańskiego na rok akademicki 1931-32 wybrany został w dniu wczorajszym na posiedzeniu członków Rad Wydziałowych dr. Jan Sajdak, prof. zвычайny filologii klasycznej na wydziale humanistycznym.

P) Konfiskata. Onegdaj Miejski Urząd Bezp. i Porządku Publicznego skonfiskował Nr. 137 „Orędownika Wielkopolskiego" z powodu nagłówka artykułu, zaczynającego się od słów: „Gazeta Polska" ogłasza przedmowę do mającej się ukazać książki Józefa Piłsudskiego". — Tego samego dnia sędzia p. Długolecki z sądu grodzkiego zatwierdził konfiskatę z powołaniem się na par. 360 kodeksu karnego (gruby wybrki).

P) Pożary. W Mieścisku (pow. wągrowiecki) spłonęła stodoła wraz z martwym inwentarzem. Straty wynoszą 3400 zł. — W Gościszynie (pow. zniński) poszły z dymem zabudowania rolnicze, składające się z domu, stodoły i chlewa. — W Welnie (również w pow. znińskim) spłonęła stodoła i narzędzia rolnicze. Straty ocenią się na około 23 tys. zł. — W Kwiciszynie (pow. mogileński) poszedł z dymem nieubezpieczony stóg słomy. Jako sprawcę podpalenia ujęto bezdomnego Józefa Reinerta, którego odstawił do więzienia sądowego w Trzemesznie. — W Kostrzynie (pow. średzki) wybuchł ogień u rolnika p. Kazimierza Kruszyńskiego, zszep, chlew, stodołę i narzędzia rolnicze wartości 10 tys. zł. — W Chodzieży zapałała się szopa napelniąna

Tylko do 25 czerwca

przyjmuje pocztą (urzędy, listowi) prenumeratę miesięczną i kwartalną na „Głos", który jako dziennik wszystkich stanów, wybitnie narodowy organ niezależnej opinii polskiej winien znaleźć się w każdym domu polskim.

drzewem opałowym u p. Fr. Głowy. Jest podejrzenie, że ogień wywołał przez nieostrożność któryś z robotników. — W Boguszyńcu (pow. śmigieński) podczas nieobecności domowników zapaliło się w mieszkaniu robotnika p. Walentego Rybarczyka. Pożar powstał wskutek wypadnięcia węgla z piecyka i stłumiono go nim powstały większe szkody. Najbardziej niebezpiecznym jednak, że podczas pożaru utracił życie wskutek zachadzenia 2-letnia córeczka Rybarczyków Marja. Wszelkie zabiegi ratunkowe okazały się już bezowocne. Ogień wybuchł, gdy rodzina Rybarczyków była zajęta pracą w polu.

P) Niezwykłe zdziwienie. O nieludziem zezwle rżeczeniu i zdziwieniu metów podmiejskich świądzy napad, jakiego dopuszczono się w godzinach wieczornych na Golecinie. Do towarzystwa złożonego z trzech osób, a mianowicie pp. Franciszka Plewy, Tomasa Borkowskiego z Komornik i Wojciecha Czerwskiego z Pobiedzisk, znajdujących się na odpoczynku podczas przechadzki w pobliżu cegielni na Golecinie, podszedł jakiś osobnik, który zaczął się dzicyć. Było to mniej więcej o godz. 20. Nieznajomy napastnik zaalarmował kilku innych osobników, którzy przybiegli do siedzących i sterylizowali obu mężczyzn, a towarzyszkę ich zaciągnęli w pobliskie zarosła. Tam napastnicy rzuciwszy kobietę na ziemię, zaczęli się nad nią znecać. Napastnicy zbiegli dopiero, gdy dwaj towarzyszący jej mężczyźni wyswohodził się z rąk terrorystycznych ich napastników. Powiadomiona o zajściu policja wszczęła śledztwo, które niewątpliwie całą tę sprawę wyjaśni. Aresztowano już podejrzanego osobnika. Bandyci przy ucieczce rzucili Plewę ponownie na ziemię i zrabowali jej zegarek branzoletkowy i torebkę rączną. Poprzednio bandyci usiłowali wymusić na towarzyszach Plewy pieniądze na wodkie.

P) Z teatrów poznańskich. Teatr Wielki: 18. 6. „Cyrylik sewilski". 19. 6. „Pan Twardowski" balet. 20. 6. „Cyrylik sewilski". — Teatr Polski: 18. 6. „Kajzer" (Wilhelm II). 19. 6. „Kajzer" (Wilhelm II). 20. 6. „Kajzer" (Wilhelm II). — Teatr Nowy: 18. 6. „Florete i Patapon". premjera. 19. 6. „Florete i Patapon". 20. 6. „Florete i Patapon".

WIELKOPOLSKA

w) Gniezno. (Prastara świątynia Polski — bazylika.) Ojciec św. na instancję J. Em. ks. kardynała Prymasa Hłonda nadał kościółowi katedralnemu w Gnieźnie tytuł i prawa bazyliki. Bazylika w znaczeniu liturgicznym jest to kościół, który dla doniosłego swego znaczenia został szczególnie wyróżniony. Jednocześnie J. E. ks. biskup Laubitz w uznaniu położonych zasług został przez brewe papieskie mianowany asystentem Tronu Papieskiego.

POMORZE.

p) Toruń. (Aresztowanie szajki złodziejskiej.) Na odcinku kolejowym Toruń-Kowalewo grasowała od dłuższego czasu nieuchwytna szajka złodziejska, która perypetycznie okradła pociągi przeważnie tranzytowe, idące ze Zbąszynia przez Poznań i Toruń do Prus wschodnich. Złodzieje wskakiwali do znajdujących się w biegu pociągów, odrywali płośmy i zamki, wyrzucając następnie towar z wagonów. Ostatniej kradzieży dopuścili się w pociągu lokalnym, z którego wyrzucili kilka worków sztucznych nawozów i cztery centnary skóry garbowanej, którą ukrył w polu. Policja wykryła całą szajkę wraz z paserami, między którymi jest dwóch zwolnionych funkcjonariuszy policji. Na czele bandy stał technik Roman Zawadzki z Kowalewa, którego dotychczas nie zdołano odnaleźć.

ŚLĄSK.

ś) Katowice. (Protest w obronie Kościoła.) Konflikt pomiędzy Stolicą Apostolską a rządem włoskim, wywołał bardzo silny oddźwięk w ludzie polskim, przywiązany do Stolicy Piotrowej i Najwyższego Pasterza. Do Kat. Agencji Prasowej nadesłano m. in. opis wspomianej demonstracji w parafii Niedopoczycze na Śląsku, przeciwko gwałtom antykościelnym w Hiszpanji i we Włoszech, oraz odpis listu, który ludność tej parafii wystosowała do Ojca św. we wstrząsający sposób, dając wyraz swemu przywiązaniu do Namieśnika Chrystusowego.

ś) Katowice. (Krwawe rozruchy.) Onegdaj w Szopienicach na G. Śląsku, doszło do rozruchów w których wzięło udział około 1000 bezrobotnych. Wywazała się walcia z policją, która użyła gazów łzawiących. W czasie demonstracji dano szereg strzałów, skutkiem których został zabity jeden robotnik. Wśród robotników dużą działalność rozwija komu-

niści. M. in. przybył tam poseł komunistyczny Burzyński. — Sytuacja na Śląsku stale się pogarsza. Wśród doszło znów do demonstracji bezrobotnych w Bogucicach, Rozdździu, Szopienicach, Świętochłowicach, Królówieckiej Hucie i Lagiewnikach. Tragedycznie zakończyły się demonstracje w Bogucicach, gdzie jeden z bezrobotnych, niejaki Emil Dawid, został ciężko ranny w brzuch i zmarł w drodze do szpitala. Dalsze trzy osoby, pomiędzy nimi jedna kobieta, zostały ciężko rane. Jedną z nich stógorywa. Kilku policjantów połakełono kamieniami. Policji udało się rozpedzić wzburzony tłum dopiero po dłuższych wysiłkach. Krótko po tych wypadkach nadjechała komisja śledcza. Policja przeprowadziła rewizję w domach, położonych w pobliżu miejsc zajścia. Znaleziono rewolwer, z którego, jak stwierdzono, przed chwilą strzelano. Aresztowano 44 osoby. W innym wypadku policja rozpedziła tłum przy pomocy bomb łzawiących. — Komitet bezrobotnych wysłał pismo utrzymywane w bardzo ostrym tonie do dyrektora i rad zakładowych wszystkich koksowni, hut i kopalni Skarbofermu, żądając w formie kategorycznej zwolnienia pracowników, zatrudnionych w tych zakładach, a nie pochodzących z Górnego Śląska. Bezrobotni grożą demonstracjami oraz, że siłą nie dopuszczą ich do pracy.

ś) Katowice. (Katastrofa lotnicza.) Wczoraj o godz. 18,15 członek Śląskiego Klubu Lotniczego, pilot turystyczny Zygmunt Prabucki, pilotując na lotnisku katowickim samolot turystyczny spadł z wysokości 200 metrów i zabił się na miejscu. Aparat został rozbity.

ś) Katowice. (Fatalna zabawa w strzelanie do żywego celu.) Onegdaj wieczorem w Mikołowie wydarzył się niezwykle wypadek. Około godz. 9-tej w stodołę zebrano się kilku bezrobotnych, racząc się wódką. Gdy wszyscy byli już pijani, jeden z nich Roman Nieszporek, zaproponował niejakemu Kalużnego zabawę w strzelanie do żywego celu. Kalużny przyniósł z domu karabin z 4 nabojami. Nieszporek, rozbrajawszy się, kazał do siebie strzelać. Pierwszym strzałem Kalużny zranił go w lewą rękę, a gdy ranny obrzuł się, że nie strzela, dał następnie 2 strzały, z których jeden ugodził Nieszporka w serce i położył go trupem na miejscu. Ostatnim nabojem Kalużny strzelił do siebie i zabił się. Nadmienić należy, że Nieszporek już kilkakrotnie godził na swoje życie.

Z Warszawy.

W) **Echa brzeskie.** Sędziwo w sprawie brzeskiej zostało zamknięte dnia 17. bm.; akta skierowano do prokuratora. Akta liczą ogółem 18 tomów i 8000 stron ścisłego pisma. Według obowiązującej procedury prokurator ma sporządzić akt oskarżenia w ciągu 14 dni. Sprawa nazywa się urzędowo „sprawą Norberta Barlickiego i innych z artykułu 100 części trzeciej i 101 K. K.“. Proces brzeski ma objąć tylko postawę z P. P. S. i stronnictwa Ludowego. Sprawa Aleksandra Debskiego, b. posła Stronnictwa Narodowego została umorzona. Sprawa przeciwko Wojciechowi Korfańtemu została zawieszona na skutek interwencji sejmiku śląskiego. Sprawa Karola Popiela ma być wydzielona w osobną sprawę. „Robotnik“

podaje informacje ze sfer sądowych o składzie trybunału, który będzie sądził w sprawie brzeskiej. Według tych informacji przewodniczącym trybunału ma być sędzia Neumann, który przewodniczył w rozprawie o „zamacz bombowy“ na Piłsudskiego, a następnie został delegowany do pełnienia funkcji pisarza hipotecznego w Lucku na Wołyniu (jest to jedna z najbardziej intratnych stanowisk w Polsce.) W skład trybunału sędziego mają wejść dalej sędziowie, którzy zasiadali w trybunałach, sędziącym dr. Budzyńska-Tylicka, oraz sędzia Wyczański, znany w opinii publicznej, jako przewodniczący w procesie Józefa Wójcika.

HUMOR ZAGRANICZNY.



— Chciałbym prosić pana o rękę jego najstarszej córki.
 — Ale czy pan będzie mógł wyżywić i utrzymać rodzinę?
 — A naturalnie!
 — Dobrze; pan wie przecie, że jest nas 15 w rodzinie.
 („Matin“.)

Program „Radia Poznańskiego“

Piątek, 19. czerwca.

7,15 Gazeta poranna. 13,00 Sygnał czasu. 13,05 Koncert gramofonowy. 14,00 Komunikaty PAT'a. — notowania giełdy pien. i zboż-towarowej. 14,15 Komunikaty gosp.-roln. 17,00 Lekcja języka włoskiego. 17,20 Słuchowisko dla dzieci. 18,00 Koncert ork. mandolinistów. (Transm. z Warszawy). 19,00 Dodatek do gazety porannej. 19,00 Pogadanka radiotechniczna. 19,15 Kurs średni jez. franc. 19,30 „Silva Rerum“. 19,45 Kurs wyższy języka angielsk. 20,00 „Szkoła zawodowa“. 20,05 Nadprogram z ilustr. muz. 20,15 Koncert symfoniczny. (Transmisja z Warszawskiej Filarmonii). Po transmisji sygnał czasu, komunikaty PAT'a, sport. i polic. — następnie muzyka taneczna.

Program „Radia Warszawskiego“

Piątek, 19. czerwca.

11,40 Przegląd Prasy Krajowej PAT. 11,58 Sygnał czasu. 12,05 Odczytanie programu na dzień bieżący. 12,10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13,10 Urz. Komunikat Państw. Inst. Met. 13,20 Przerwa. 14,50 Komunikat gospodarczy. 15,10 Przerwa. 15,25 Odczyt z Krakowa. 15,45 Z życia Polskich Zespołów Śpiewaczych i Muzycznych. 16,00 Kącik krótkofalowy. 16,10 Muzyka z płyt gramofonowych. 16,30 Kącik L. S. G. Aktualia oraz występ. 16,47 Komunikat Centr. Biura Hydrograficznego dla żeglugi i rybaków. 16,50 Lekcja języka francuskiego. 17,10 Przerwa. 17,15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,35 „Bitwa pod Wilnem w r. 1831“. 18,00 Koncert orkiestry mandolinistów. 19,55 Urz. komunikat Państw. Inst. Met. 20,00 Prasowy Dziennik Radjowy. 20,10 Odczytanie programu na dzień następnny. 20,15 Koncert symfoniczny. 21,00 Felfeton. 21,15 Repertuar Warszaw. Teatrów Miejskich. 21,20 Dalszy ciąg koncertu. 22,00 P. Edward Boye wygłosi felfeton p. t. „Brat spracowany“. 22,15 Dodatek do Prasowego Dziennika Radjowego. 22,20 Komunikaty: policyjne, sportowe. 22,30 Muzyka lekka i taneczna.

Humor i satyra.

Rzecz proza.

Żona: Mężu, mężu, znowu wracasz z winiarni do domu.
 Mąż: Moja droga, przecie nie mogę tam ciągle siedzieć.

GIEŁDA.

gp) Dziś dn. 18. 6. 31r. kursy walut są następujące:

Dolar amerykański	1	8,91-92
Funt angielski	1	43,24
Frank francuski	100	34,815
szwajcarski	100	172,57
Marka niemiecka	100	210,92
Guldeny gdańskie	100	172,70

Koniec działu redakcyjnego.

Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.
 Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.
 Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szał.
 Redakcja otwarta od godziny 8-mej rano do 2-giej po poł. i od godz. 5-7 wiecz. — Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 1-2-giej po poł.
 Członkami Drukarni Leszczyńskiej Sp. z o. o. w Lesznie.

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wreczyć listowemu.

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczenie czasopisma

„Głos Leszczyński“

z Leszna

na miesiąc lipiec za 2,36 zł i sciągnąć należność przez listowego.

dnia czerwca 1931.

(Podpis i dokładny adres).

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wreczyć listowemu

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczenie czasopisma

„Głos Polski“

z Leszna

na miesiąc lipiec za 2,36 zł i sciągnąć należność przez listowego.

dnia czerwca 1931

(Podpis i dokładny adres).

Towarzystwo Kolejarzy w Lesznie

urządza

w niedzielę, dnia 21-go czerwca 1931 r.

WIELKĄ WYCIECZKĘ

w lasie i górzyste okolice Blotkowa.

Odjazd wycieczki odcieczem o godz. 9,50 z Leszna do stacji Lipno Nowe, skąd wycieczka wzdłuż 3,5 km. pieszo z orkiestrą na czele. Na stacji Lipno Nowe będą oczekiwać wozy drabianie po cenie 20 gr od osoby. Bufilet bogato zaopatrzone na miejscu. Szan. Obywatele Leszna i okolicy zaprasza jaknajprzejmiej

Zarząd Towarzystwa.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W piątek, dnia 19. bm. o godz. 11-tej przed poł. sprzedam za gotówkę najwięcej dającemu

3 prosięta

Zbiórka kupujących w Lesznie przy ul. Kluczewej 3.

KOKOT, komornik sądowy, Leszno.

Kilka pań

inteligentnych i wymownych, może natychmiast pracować. Siałą pracę i zarobek zapewniam. Zgłosz. przyjmuje przez cały tydzień i w każdej porze dnia. B. Gronowski, Leszno, Wolności 20, II. p.

Poszukuję od 1. 7. br. małego

mieszkania

1-2 pok. z kuchnią, dla dobrego płatnika. Zgłosz. przyjmuje Płaczek, Leszno, Komuniarska nr. 42.

Służąca

samodzielną w gotowaniu, z powodu choroby obecnej, natychmiast potrzebna. — Również może się zgłosić od 1 lipca

panienka

do trojga dzieci, w wieku od 5-8 lat.

Maraska, Leszno, Rynek 8.

Pokój

frontowy, dobrze umeblowany z elektr. światłem, do wynajęcia od 1. 7. br.

LESZNO, ul. Dworcowa 19, II

Zagubiona

książka wojskowa na nazwisko Kazimierz Andrzejewski, Leszno, Dworcowa 50, wystaw. przez P. K. U. Koscian, uniważnia się.

Srebrną papierońnicę zgubiono

Uczciwego znalazcę upraszam o zwrot za dobrem wynagrodz. Leszno, ul. Wolności 20, par.

Truskawki

każda ilość tanio na sprzedaż. Ogrodnictwo Poinke Bojanowo.

Pianino

czarne, koncertowe, mało używane, sprzedam korzystnie. Kto? wskazać eksp. Głosu.

DOM

wydzierżawie lub sprzedam. Kijanowski, Włoszakowice.

Młodszy

pisarz podwórzowy

potrzebny natychmiast w majątności Krzyżko Małe.

W zdrowej okolicy!

Dom w Wieluniu, maszyn. budow. z chlewni, w tem 15 mg. zagajenia 18 mg. roli, z kompl. łąkami, z 2-ym i 3-ym imarym inwent., sprzedam lub zamienię na podobnie w m. eście pow. Warunki podług umowy. Dobre położenie, przy jeziorze. Kościół szkoła na miejscu. Adres wskazać eksp. „Głosu“.

Jadalka

maszynowa, dębowa i 2 kuchnie, tanio na sprzedaż. Stojarala F. Lewandowski, Zaborowo 2.

Służąca

do wszystkiego, z gotowaniem, potrzebna od 1. VII. Świadczenia pożądana. Zgłoszenia do eksp. „Głosu“.

Pokój

i kuchnia, od 1. 7., do wynajęcia. Adres wskazać eksp. „Głosu“.

Pokój

eleganckiego, w nowoczesnej kamienicy, niekierując, cwałt. z codziennym dobrem utrzymaniem, poszukuje natychm. aplikant sądowy. Łask. oferty do eksp. „Głosu“ pod E. G.

HOTEL FOEST LESZNO

Dziś w czwartek

KONCERT w OGRODZIE

od godziny 8-jej wieczorem.

Parkiet do tańca na wolnym powietrzu WSTĘP WOLNY!

Książeczki obrachunkowe

dla każdego poszczególnego robotnika według wzoru zaświadczzonego przez okręgowego Inspektora pracy, na dobrym papierze i w trwałej

okładce.

Cena 50 groszy

połecia

DRUKARNIA LESZCZYŃSKA

ul. Wolności 21 LESZNO ul. Wolności 21

PRZEDPŁATA: Na pocztę wraz z tygod. „Przyjaciół Rolnika“, „Ognisko Domowe“, dodatkami powieściowym i dodatkami ilustrowanym z odnosz. do domu włącznie z opłatami pocztowymi wynosi kwart. 7,08 zł, mies. 2,36 zł, w eksped. i agencjach mies. 2,00 zł, z odnoszeniem do domu 2,20 zł. Oddzielny numer 15 groszy.

OGŁOSZENIA: Wiersz milim. 1 lam, na str. 6 lam. 20 gr. Reklamy 1 lam. w dziale redakcyjnym 60 gr. Najmniejszo ogłoszenie kosztuje 2,00 zł. Przy częstym powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpadają. Za telefonicznie podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności.

W razie przeszkód w zakładzie, spowodowan. wyższą siłą, strajków itp., wydawstwo

AGENTURY POZAMIEJSCOWE: Rawicz: Polowiński Ign., ul. Paderewskiego. Bojanowo: Adamczowski, Dworcowa. Smigiel: P. Sierant, Sienkiewicza 24. Gostyn: Kielmiński, Rynek. Ponec: Stefański, księgarnia. Krobica: A. Wielkiński, Wolsztyn: A. Smoczyński, Kościelna 1. Miejska Górka: Walenty Szynka, Rynek. Sarnowa: Wędlik, tryzjer. Jutrosin: J. Ostrowska, Rynek 9. Pogorzela: Kos, drogerja, Rynek. Wielichowo: Dudziak, piekarnia. Dubia: p. Rawicz, R. Kowalski, Wronawia: Dalaszynski, Zaborowo: Szudra, Rynek. Matyja: p. Rawicz, Włoszakowice: Wojtkowiak, piekarnia. Świecicha: Koschel, Kraywini: Bol. Pilarczyk, Rynek. Osieczna: Szawelski, ul. Leszczyńska. Nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa do odszkodowania.

Przyjaciel Rolnika

Tygodnik

Bezpłatny dodatek do „Głosu Leszczyńskiego” i „Głosu Polskiego”

Nr. 25.

Leszno, dnia 19 czerwca 1931 r.

Rok 4.

Nasiennictwo polskie wobec przesilenia.

Wywiad z p. E. Kryczkowskim, naczelnym dyrektorem Sandomiersko-Wielkopolskiej Hodowli Nasion w Antoninach pod Leszmem.

Kaprysy wiosny. — Szkody w plantacjach buraków. — Czy ogólny kryzys gospodarczy dał się we znaki naszej hodowli nasion. — Sukcesy pracy polskiej. — Ustalony był i trwały rozwój znakomitej placówki leszczyńskiej. — Ogólne widoki zbiorów. — Zastrzeżenia.

Z kół Czytelników naszego „Głosu” i „Przyjaciela Rolnika” otrzymaliśmy niepokojące wieści o stanie buraków, którym dały się w tym roku dotkliwie we znaki różne szkodniki. Przypadowe te korespondencje nie zawierały jednak danych, z których można by wnioskować o całokształcie sytuacji. Pragnąc jej obraz przedstawić Czytelnikom zwróciliśmy się do p. Kryczkowskiego, naczelnego dyrektora Sandomiersko-Wielkopolskiej Hodowli Nasion jako do wybitnego znawcy przedmiotu z prośbą o informacje co do rozmiarów powstałych szkód oraz ich przyczyn.

Pan dyr. Kryczkowski, jak zwykle, tak i tym razem nie odmówił nam swych cennych wyjaśnień. Wskazywającą okazała się wiosna tegoroczna niezwykle kapryśna, niezrównoważona. Nadmiar wilgoci i miska temperatura utrudniły, opóźniły rozwój wegetacji roślin od momentu kiełkowania do pojawienia się pierwszych czterech liści. Potem nagły przeskok wiosny do upałów, jakich nie tylko o tej porze nie bywało (32 stopni Celsjusza w cieniu), jakich w roku ubiegłym wogóle, nawet w lecie nie było. Na domiar zła w parze z upałami przyszła susza.

To były warunki najkorzystniejsze dla rozwoju pasożytów zwierzęcych i grzybnych. Walka ze szkodnikami jest trudna i strat niepodobna było uniknąć.

Buraki okazały się nierówne. Znaczna była rozpiętość od czasu siania od 2 — 3 tygodni. W zależności od czasu siewu i kiełkowania, od gleby, opadów i t. d. stan plantacji w poszczególnych okolicach jest różny, szkody większe lub mniejsze. Przeciwnie jednak można je określić na 15 proc.

To wszystko dotyczy, naturalnie, buraków cukrowych. Pastewne szkód takich nie poniosły, bo, bardziej odporne, bo te, które z nich zginęły, można zastąpić przez doflancowanie. Zresztą sprawa pastewnych nie posiada ani w przybliżeniu takiego jak cukrowych, znaczenia.

Po omówieniu tej sprawy zwróciliśmy się do p. dyr. Kryczkowskiego z pytaniem, w jaki sposób odbit się ogólny kryzys gospodarczy, rolniczy na hodowlę nasion. Kwestja ta specjalnie interesuje redakcję „Głosu” a niewątpliwie też wszystkich jego Czytelników, z tego względu, że na Pograniczu naszym, tuż przed Leszmem posiadamy w postaci Sandomiersko-Wielkopolskiej Hodowli Nasion wspaniałą wzruszał pracy polskiej, który zdołał zagranicznym metryką dorównać, ale je wysoka jakością swą produkcję prześcignąć. Dumni z takiej placówki polskiej, odczuwamy pewne obawy, aby jej imponu-

jący rozkwit nie został wstrzymany, przez ciężki kryzys gospodarczy, który rzecz zrozumiała, łatwiej jest przetrwać starszym, zasobnym w wielkie kapitały hodowcom zagranicznym (niemieckim).

Sprawę tę oświetlił p. dyr. Kryczkowski w ten mniej więcej sposób. Ogólny, europejski, światowy kryzys gospodarczy, nie ominął przemysłu cukrowniczego. Wielka w tej dziedzinie nadprodukcja, kurczenie się rynków zbytu, przyczyniło się do ograniczenia produkcji cukru wogóle w Europie, a w szczególności w Polsce.

Na konferencjach międzynarodowych doszło do porozumienia w tym sensie, że kraje produkujące cukier postanowiły jego fabrykację zredukować, aby w jak najszybszym czasie pozbyć się wielkich remanentów. Dla krajów tych ustanowiono kontyngenty, dzięki którym w ciągu paru lat doprowadzi się do uregulowania stosunku pomiędzy produkcją a spożyciem cukru w danych krajach i zagranicą.

W związku z redukcją produkcji cukru nastąpiła ograniczenie hodowli buraków, wynoszące około 30 proc. a nawet więcej; ograniczenie obszaru pod buraki jest zagranicą większe niż w Polsce.

Oczywiście, w tych warunkach zmniejszyło się też zapotrzebowanie nasion. Upadek tych zapotrzebowania, poszedł dalej niż ograniczenia produkcji cukru i plantacji buraków. To najslabiej właśnie co do nasion ograniczenie tłómaczy się tem, iż cukrownie posiadające zwykle zapasy nasion, doszły do wniosku, że tych rezerw gromadzić nie warto.

Te dwie przyczyny: redukcja obszaru plantacji buraków oraz skasowanie zapasów złożyły się na wydatne zmniejszenie zapotrzebowania nasion w kraju — podobnie jest też za granicą.

Pozatem zmniejszył się eksport i z tego względu, że w Hiszpanji i we Włoszech zaczęło reprodukować nasiona.

Sandomiersko-Wielkopolska Hodowla Nasion nie mogła też nie odczuć skutków tych wszystkich zmian na gorsze. Rynek jej zbytu skurczył się i w kraju i zagranicą — w drugim wypadku jednak w mniejszym stopniu, niż w pierwszym.

Ogólny stan rzeczy okazał się jeszcze z tego względu trudny, że wszystkie hodowle krajowe posiadały remanenty.

Chęć przystosowania się do zmienionych warunków zmusiła hodowle do stosownej redukcji ilości i obszaru plantacji nasion. Zarządzenie to było nieuniknione, ale będzie przejściowe. Przewidywać można, że przesilenie w tej gałęzi produkcji zamknie się w okresie czasu od 1 — 2 lat.

Co do S. W. H. N. to, mówi jej dyrektor p. Kryczkowski, patrzymy z ufnością w przyszłość, pewnie jesteśmy dalszego rozwoju

Na tem zakończył p. dyr. K. swe informację, co do wpływu ogólnego kryzysu gospodarczego na hodowlę nasion. Lakoniczny jego zwrot o tem, że patrzy z wiarą w przyszłość, przyjęliśmy z wielkiem zadowoleniem do wiadomości.

Przypomniłał się nam szereg odniesionych przez S. W. H. N. sukcesów na konkursach w kraju i zagranicą. Naszej stosunkowo tak młodej placówce jaką jest Samodniersko-Wielkopolska Hodowla Nasion udało się dogonić i przegonić nie tylko starsze hodowle krajowe, ale także zagraniczne, mianowicie niemieckie, którym się wydawało, że są bezkonkurencyjne, niezrównane.

Dziś ta przewaga niemieckiej produkcji nasion buraczanych należy pod względem jakościowym już do przeszłości. S. W. H. N. osiągnęła bowiem, jak już o tem pisaliśmy w „Głosie” pierwsze miejsce co do plonu cukru z hektara.

Mozna sobie wyobrazić irytację producentów niemieckich z powodu porażki, jaką im zgotowała S. W. H. N. w Ameryce. Jeszcze w r. 1928 r. równoważyły się szczeble jakości ich a S. W. H. N. na konkursie w Michigan. Ale już w następnym, w 1929 r. wysunęła się S. W. H. N. z pośród 50 współzawodniczących firm na 1-sze miejsce, a najlepszej firmie niemieckiej udało się zachować zaledwie 12-ste.

Rzecz znamienna, że od chwili tej porażki niemieckiej w Ameryce, przestano tam urządzać konkursy.

Jeżeli jeszcze dodamy, że i na ostatnim konkursie (tegorocznym) w Czechach W. S. H. N. zdobyła 1-sze miejsce, to trudno się dziwić, że jej dy-

rektor p. Kryczkowski patrzy spokojnie w przyszłość, chociaż ogólna sytuacja gospodarcza jest tak ciężka. Doskonale najlepsze wyniki pracy systematycznej i celowej służą gwarancją powodzenia w współzawodnictwie, nawet z najpotężniejszymi finansowo przedsiębiorstwami niemieckimi.

Oby te sukcesy i to powodzenie stały się podniecią do wszelkiej pracy polskiej na Pograniczu, które powinno całej Polsce służyć przykładem, jak innych, doświadczonych, zasobniejszych można dzięki naszym warościom rasowym dogonić, przegonić — jeżeli tylko zechcemy chcieć.

Po omówieniu z p. dyr. K. kwestji hodowli nasion, zapytaliśmy jeszcze o widoki tegorocznych zbiorów. Na to usłyszeliśmy w odpowiedzi, że jeszcze trudno o tem przesądzać (rozmowa miała miejsce w ub. tygodniu). Bądź, co bądź przewidywać wolno, że zbiory zbóż i okopowych będą mniejsze niż w roku ubiegłym. Przyczyna tego jest nie tylko niepomyślna pogoda, lecz ograniczenie (z powodu kryzysu) nawozów sztucznych. Grochy zapowiadają się dobrze, dobry jest też spręt siana. Wreszcie doskonale zapowiadają się owoce.

W zakończeniu nadmieniamy, iż powyższy wywiad nie przedkładał p. dyr. K., nie chcąc, aby skreślał dodatnie o jego warsztacie pracy zwroty. Odtwarzając treść rozmowy z pamięci, nie ręczymy, czy jakiś ważniejszy szczegół się w niej nie zatarał i zastrzegamy sobie ewentualnie uzupełnienie, wzgl. skorygowanie powyższego.

Sobwencje dla rolnictwa w 1930/31.

W kończącym się obecnie roku gospodarczym Ministerstwo Rolnictwa udzieliło organizacjom rolniczym subwencji w wysokości 4.819.938 zł. Z sumy tej Izby rolnicze w Warszawie, Poznaniu, Toruniu i Katowicach otrzymały 451.783 zł, organizacje ogólno-rolnicze centralne i wojewódzkie 3.608.200 zł, organizacje spółdzielczo-rolnicze 357.000 zł, inne organizacje, jak Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, Towarzystwo Oświaty Rolniczej, T-wo Ogrodnicze, Towarzystwo Lniarskie itp. 403.000 zł.

Stan pożyczek Banku Rolnego na 1 maja 1-31 r.

W dniu 1. 5. 1931 r. stan pożyczek krótkoterminowych, udzielanych przez Państwowy Bank Rolny, przedstawiał się następująco:

Rolnicy bezpośrednio byli dłużni 40.783.000 zł, spółdzielnie — 113.207.000 zł, związki i instytucje komunalne — 51.447.000 zł, przedsiębiorstwa rolniczo-handlowe i rolniczo-przemysłowe — 18.759.000 zł, banki — 6.998.000 zł, społeczne instytucje kultury rolnej — 2.401.000 zł, oraz instytucje parcelacyjne — 2.270.000 zł. Ogółem wysokość udzielonych kredytów na dzień 1 maja wynosiła 235.901.000 złotych.

Zwraca uwagę niezmierny, bo zaledwie przeszło 17 proc. ogólnej kwoty wynoszący, kredyt udzielony rolnikom bezpośrednio, co tłumaczy się tem, że spółdzielnie stanowią dogodny instrument w rozprawianiu pożyczek.

Parcelacja.

W pierwszym kwartale 1931 r. rozparcelowano gruntów prywatnych i państwowych 31.585 ha.

Dla porównania podamy, że w tymże okresie w 1930 r. rozparcelowano 27.200 ha, w 1929 r. — 44.237 ha i w r. 1928 — 53.235 ha. Przyjmując tę ostatnią cyfrę za równą 100, otrzymamy dla 1929 r. wskaźnik 85, dla 1930 r. wskaźnik 51 i dla 1931 r. wskaźnik 61.

Cyfrы te wykazują, że tempo parcelacji od r. 1928 znacznie osłabło.

Z ogólnego rozparcelowania obszaru na uzupełnienie gospodarstw poszło w 1928 r. 50,5 proc., w 1929 r. — 50,1 proc., w 1930 r. — 52,6 proc. i w 1931 r. — 46,2 proc.

Przyszłość sowieckiego eksportu zbóż.

W fachowej prasie cudzoziemskiej zaczynają się mnożyć domysły, czy eksport sowiecki należy uznać za zjawisko szluczne i chwilowe, czy też ma być do czynienia z powrotem Rosji na zajmowane przez nią przed wojną stanowisko na światowym rynku zbożowym.

„Corn Trade News” przychodzi na podstawie ogólnego rozwoju Rosji do następujących wniosków:

- 1) Rosja głównie wskutek kontroli pracy, stanie się wkrótce największym eksporterem pszenicy;
- 2) eksport zbóż będzie prawdopodobnie większy, niż przed wojną;
- 3) Rząd sowiecki będzie mógł w każdym roku niezależnie od urodzaju eksportować zboże ponieważ zawsze zdoła z jednej strony zmusić ewentualnie chłopów, ażeby mu dostarczyli zboże, a z drugiej zredukować racje żywnościowe ludności miejskiej.

Organizacje rolnicze w Niemczech.

W dniu 1 czerwca 1931 na terenie Rzeszy niemieckiej pracowały następujące organizacje rolnicze typu Raiffeisena: 121 organizacji centralnych, 2.008 pożyczkowo-oszczędnościowych, 4.377 zakupu i zbytu, 4.833 mleczarskich, 497 sprzedaży bydła, 521 sprzedaży jaj, 314 zbytu owoców i jarzyn, 375 organizacji winnic, 5.912 elektrycznych, 880 mleczarnianych, 165 maszynowych, 822 hodowli bydła, 274 pastwisk i innych 1.580. Razem 26.689 organizacji.

* Ułewy w Australji. W przeciwieństwie do Kanady, która cierpi od suszy, w Australji panują olbrzymie ułewy, powodujące znaczne szkody, na polach. Liczą się z możliwością zmniejszenia obszaru siewów o 35 proc.

Ogólne wiadomości bieżące.

Warszawa. (Interpretacja art. 17-go ustawy o wyk. reformy rolnej). Art. 17 cz. 4 ustawy o wykonaniu reformy rolnej dopuszcza zmianę już dokonanych wyłączeń, o ile ta zamiana nie koliduje z innymi postanowieniami ustawy i nie wytworzy szachownicy gruntów. Najwyższy Trybunał Administracyjny uzasadnił motyw niewyraźnie wymieniony w ustawie, stanowiącej przeszkodę w dopuszczaniu do zmiany wyłączenia, przez następującą zasadę prawną: Odnowa zatwierdzenia wniosku, przewidzianego art. 17 cz. 4 ustawy z 28. 12. 1925 r., o zmianę wyłączenia obszaru wolnego od obowiązku parcelacyjnego nastąpić może tylko wtedy, gdy zmiana ta nie zmniejszałaby zapas ziemi, przeznaczony na cele reformy rolnej. Właściciel majątków, mając już wyłączone obszary, zwrócił się do władz ziemskich o zmianę obszaru z majątku, który został sprzedany z licytacji i przeniesienie tego wyłączenia na obszary pozostałe jego własnością. Ministerstwo Reform Rolnych wydało decyzję odmowną. Najwyższy Trybunał Administracyjny w tej sprawie dowodzi: Z postanowienia art. 2-go cz. 1 lit. c oraz brzmienia art. 4 i 5 ustawy o reformie rolnej wynika, że zmiana z art. 17 cz. 4 polegać może tylko na tem, że właściciel w miejsce gruntów podlegających parcelacji, które chciałby zatrzymać, oddaje na cele reformy inne grunta. Oznacza to, że ustawa uznaje tylko zmianę przedmiotu wyłączeń, nie dopuszczając zmiany ilościowej, któraby spowodowała uszczuplenie zapasu ziemi na cele reformy rolnej. Obowiązkiem Władz Ziemskich jest niedopuszczenie do nieobchodzenia ustawy przez zbywanie, zadłużanie i narażanie na licycyjną sprzedaż wyłączonych gruntów, a w następstwie żądania zmian wyłączonych obszarów. W ten sposób właściciel mógłby całą nadwyżkę gruntów odebrać, uszczuplając zapas ziemi na parcelację. Z tych względów N. T. A. orzeczenie Okręgowego Urzędu Ziemskiego utrzymał w mocy i obecnie stosuje się tę zasadę do wszystkich analogicznych spraw.

Warszawa (Konserwowanie artykułów żywności). Przygotowane od dłuższego czasu w departamencie zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych rozporządzenie o konserwowaniu artykułów żywności ma być wydane według zamierzeń departamentu zdrowia w ciągu lipca b. r. Prawdopodobnie rozporządzenie pozwoli na konserwowanie kwasem benzoesowym w stosunku 0,2 gr. na 100 gr. produktu. Co do zgody na konserwowanie soków kwasem mrówczanym, czego domaga się przemysł pozn. zgodnie z dotychczasową praktyką, nie jest jeszcze sprawą ostatecznie zadecydowaną.

Poznań. (Eksport mięsa do Francji z Wielkopolski). Zniżkowa tendencja na baraminę na rynku francuskim z miesiąca kwietnia utrzymała się i w maju. Ceny osiągane za 1 kg. baraminy obracają się w granicach 5—9 franków. Stale pogarszająca się konjunktura wpłynęła na zmniejszenie eksportu. — Eksport baraminy z Wielkopolski do Francji w maju w porównaniu z kwietniem przedstawia się następująco: baramów bitych w kwietniu 3.322 sztuk, wagi 99.123 kg., zaś w maju 3.517 sztuk, wagi 64.914 kg. Eksport wołowiny do Francji w maju w porównaniu do kwietnia zmalał o 8.903 kg., wynosząc 43.049 kg. Ceny wołowiny na rynku francuskim mają tendencję zniżkową. Osiągano za 1 kg. wołowiny 7 — 12 fr. Jedną z firm wyeksportowała do Francji w maju 4.020 kg. wyrobów mięsnych, wobec 1.771 kg. kwietnia.

Leszno. (Kółko Włościanek). W niedzielę, dn. 21. czerwca b. r. odbędzie się zwyczajne zebranie

członkini u p. Grzywaczykowej Jadwigi na Osadulskiej 5., punktualnie o godzinie 3-ej po południu, połączone ze zwiedzeniem gospodarstwa wspomnianej członkini. Na zebraniu przyjmowane będą zgłoszenia na 5-cio dniowy bezpłatny kurs przetworów owocowych i warzywnych. Ponieważ kurs powyższy uwarunkowany jest od nie mniej niż 20 uczestniczek — zarząd kółka przyjmować również będzie zgłoszenia osób i z poza kółka. Uprasza się o punktualny i liczny udział w zebraniu. Zarząd.

Zwyżka cel dodatkowych od inwentarza w Czechosłowacji.

Wobec zniżki przeciętnych cen nierogacizny w okresie od 1 do 26 maja cło dodatkowe podwyższono od dnia 10 czerwca z 308 na 327 kor., tak że np. suma cła wyniesie dla świń wagi 120 kg. dla Węgier 627 kor. od 100 klgr., a dla państw traktatowych 447 kor.

Podwyższono również od dn. 10 czerwca stawki od bydła rogatego: od byków ze 116 do 160, od krów — ze 102 — 140, od cieląt z 93 do 130 kor.; jednocześnie podwyższono cło od mięsa świeżego wszelkiego z 232 do 320 kor.

Ograniczenia wywozu zwierząt zagranicę.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa zamknięto z powodu pomoru i zarazy świń z dniem 10 czerwca r. b. aż do odwołania, dla wywozu zwierząt zagr. m. i. Oborniki woj. poznańskiego.

Z powodu pryszczycy zamknięte są dla wywozu zwierząt racicowych do Czechosłowacji (dla przywozu do Czechosłowacji i przewozu przez Czechosłowację), powiaty: Brzeziny, Koło, Konin i Słupca — woj. łódzkiego, Chodzież, Gniezno, Inowrocław, Mogilno, Oborniki, Poznań, Szamotuły, Wągrowiec, Wyrzysk i Znin — woj. poznańskiego, m. st. Warszawa i wszystkie powiaty województw: pomorskiego, śląskiego i warszawskiego.

Radjo.

Audycje rolnicze Polskiego Radja w Warszawie od dn. 21. do 27. 6. 31 r.

Niedziela, 21. 6. — 14.10 Skrzynka pocztowa — Dr. Marjan Stępowski. 15.00 Odczyt rolniczy „O pożarach leśnych“ — prof. Jan Kloske. 15.30 Odczyt rolniczy „Jedźmy owoce i warzywa“ — p. Marja Karczewska. 16.00 Odczyt rolniczy „Beton w zastosowaniu do budownictwa wiejskiego“ — p. Zygmunt Raciecki. 19.40 Skrzynka pocztowa techniczna. Korespondencję i porad techn. udzieli kier. Wyd. Prasy i Propagandy p. Wacław Frenkel.

Poniedziałek, 22. 6. — 19.40 Skrzynka pocztowa rolnicza, — inż. W. Tarkowski. Giełda rolnicza.

Wtorek, 23. 6. — 19.20 Giełda rolnicza.

Sroda, 24. 6. — 19.40 Skrzynka pocztowa rolnicza — inż. W. Tarkowski. Giełda roln.

Czwartek, 25. 6. — 19.40 Giełda rolnicza.

Piątek, 26. 6. — 19.40 Giełda roln.

Sobota, 27. 6. — 19.40 Wiadomości bieżące rolnicze — p. Józef Piatek. Giełda roln.

Niezwyczajny grad.

Moskwa. (PAT.) W okolicach Samary spadł ostatecznie grad, którego poszczególne ziarna dochodziły do 400 gr. wagi. Grad pochłonił ogromne спустoszenia w sadach i na polach oraz wśród stad owiec. Kilkaście osób zaskoczonych burzą w polu, odniosło ciężkie rany.

Statut Banku Agrarnego.

W dniu 4 czerwca r. b. w Paryżu zebrał się komitet 9-ciu, wybrany w Genewie, w celu ostalecznego wypracowania statutu międzynarodowego Banku Agrarnego. Szczególną uwagę komitet zwrócił na sprawę uprzywilejowania kredytów państwowym rolnictwu środkowej i wschodniej Europy.

Ze świata.

* Czy monopoli zbożowy w Hiszpanji? Droga na Francję pojawiły się wiadomości, że hiszpańskie ministerstwo rolnictwa zakazało wszelkich interesów na terminową dostawę zbóż ze zbiorów 1931 roku. Kolarz handlowe uważają, że jest to pierwszy krok na drodze do wprowadzenia państwowego monopoliu zbożowego.

Ceny głównych zbóż.

W ubiegłym tygodniu kształtowały się ceny zbóż głównych na rynkach krajowych w sposób następujący:

	8.6.	9.6.	10.6.	11.6.	12.6.	13.6.
Pszennica						
Warszawa	35 50	35,50	—	35 00	34,50	—
Poznań	32 75	32,75	32,25	31 75	31,25	31,25
Lwów	30 00	—	—	—	—	—
Lublin	32 00	—	—	—	—	—
Zyto						
Warszawa	30 00	30,00	—	30 00	30 00	—
Poznań	29 00	29,00	28 50	28 50	28 50	28,50
Lwów	28 50	—	—	27 50	—	—
Lublin	27 00	—	—	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	28 50	28,50	—	28 50	28,50	—
Poznań	28 00	28,00	28,00	28 00	28,00	28,00
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	26 50	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	31 00	31,00	—	31 00	31,00	—
Poznań	31 00	31,00	31,00	31 00	31,00	31,00
Lwów	34 00	—	—	—	—	—
Lublin	29 00	—	—	—	—	—

To i owo.

Tanie krokodyle i drogie nosorożce. Jeden z dzienników niemieckich podaje ciekawy wykaz cen dzikich zwierząt na rynku niemieckim. Najtańsze według tego wykazu, są obok bocianów, krokodyle. Już za 30 marek można dostać ślicznego półmetrowego krokodylka. Ceny jednak tych gadów wrażliwych w miarę długości, tak, że dwumetrowy krokodyl kosztuje już 180 marek.

To samo dzieje się z węzami. Za 40 marek można kupić, przypuścimy na miły podarek smieninowy, pięknego węza tygrysowatego. Ale wąż taki dwumetrowy kosztuje już 60 marek. Średnia cena foki wynosić ma od 100 do 120 marek, a jeżozwierza 100 marek. Drogie natomiast są wielkie zwierzęta drapieżne. Lew kosztuje, stosownie do wieku, od 2,500 do 3,000 marek. Lwice natomiast choć należą do płci pięknej, są daleko tańsze. Tygrys bengalski cenę się jeszcze wyżej, kosztuje bowiem do 6,000 marek, gdy tymczasem tygrysię z wysp Sumajskich można dostać za 4,000 marek. Cena zdrowego słonia wynosi 8,000 marek. Ale najdroższe są hipopotamy a zwłaszcza nosorożce, których ceny wahają się pomiędzy 30,000 a 50,000 marek. Małpy ceną się rozmaicie, stosownie do swej rzadkości: od stu do 3,000 marek. Wielbłąda wreszcie, choć jest to tak duże zwierzę, dostać można za 750 marek. A więc amatorzy zwierząt, którym sprzyrzyły się domowe pieski lub kotki, mają tu wybór duży.

Wpływ radja na... krowy. Coraz dziwniejsze niedziedziczne notuje życie z dnia na dzień związane z radjem. Zauważono już i opisano wpływ radja na ptaki śpiewające, idący w kierunku pobudzania ich do śpiewu, na cierpienia ludzkie i zwierzęce, które łagodzi, nawet na rośliny... Obecnie donoszą z Ameryki o nowym fakcie, zaznaczającym wpływ radja na krowy dojne. Oto pewien farmer z Stanów Zjednoczonych, zapalony radjota, zauważył, że stada krow, wracające do stajen, przystają przed jego oknami wtedy, gdy przez nie dobiega na podwórzu muzyka z głośnika radjowego. Skonstatowawszy ten fakt, założył głośnik w oborze, ku wielkiej uciechy sąsiadów, którzy sądzili, że zwarzował. Tymczasem farmer ów skonstatował, że od czasu, gdy założył głośnik w oborze, zwiększyła się wydajność mleka. O sensacyjnym tym fakcie zawiadomił on natychmiast okoliczną szkołę rolniczą, której delegaci mają naukowo zbadać i wypróbować ten dziwny, a dobroczynny wpływ radja na wydajność dojnych krow.

Zbiór miliośnika ptaków. Niedawno zmarł w Kopenhadze ornitolog duński, Ellen Lehn Schiøler, autor wielkiego dzieła o ptakach duńskich, posiadający wspaniałe zbiory przyrodnicze, a wśród nich jedyne w swoim rodzaju zbiory ptaków, nad którego uzupełnianiem pracował przez całe życie. Gdy węd umarł, powstała obawa, że zbiór ten mogą nabyć muzea amerykańskie. Ale uprzedził je rząd duński i w tych dniach nabył cały zbiór Schiølera, korzystając z pomocy ofiarodawców prywatnych i z fundacji Nyfa Carlsberga, kupca duńskiego, który donobniwszy się ogromnego majątku w Chinach, zapisał go swojej ojczyźnie. Zbiór Schiølera rząd duński ofiarował Muzeum zoologicznemu w Kopenhadze, tymczasem jednak zbiór ten spoczywa jeszcze w willi przyrodnika, wypełniając ją do strychu, zanim muzeum zdoła umieścić go odpowiednio. W witrzynach, stojących w pokojach willi, widnieje tylko 2.000 ptaków wypchanych, ale 21.000 ptaków takich znajduje się w skrzyniach. Ponad 10.000 pudeł i pudełek zawiera starannie preparowane szkielety ptasie. O bogactwie zbioru świadczy i to, że znajduje się w nim 1.200 gęsi edredonowych rozmaitych wielkości i gatunków, 800 rozmaitych sokółów, 360 orłów królewskich, 80 grenlandzkich orłów morskich itd.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dn's 17. 6. 31

Warunki Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunek wagowo, dostawa niezaca za 100 kg.

„Ceny transakcyjne“		
Zyto 15 tonn parytet Poznań	27,00	27,00
Zyto 15 tonn parytet Poznań	27,00	27,00
Zyto 15 tonn parytet Poznań	27,00	27,00
„Ceny orientacyjne“		
Zyto parytet Poznań	27,00	27,00
Pszennica	29 50	30,00
Jęczmień przemiatowy	27,00	28,00
Owies pastewny	29 50	30,00
Młka żytnia 65% w. w wor.	40,50	41,00
Młka pszenna 65% w. w.	49 00	52,00
Orebę żytnie	18,50	19,00
Orebę pszenne	17,00	18,00
Orebę pszenne (grube)	18,50	19,00
Słoma prasowana	3,00	4,00
Siano stare	10,00	11,00
Siano luzne nowe	7,25	8,00
Ogólne uśrednienie słabsze.		